

Smagen af himmel

Kim
Hyttel

Dette er en læseprøve af *Smagen af himmel*

Smagen af himmel

Forfatter | Kim Hyttel

Læseprøve af 1. udgave 2018

Redaktør | Anne Rosengård

Omslagsgrafiker | Emma A. Mowinckel

Grafiker | Katrine Skriver Christensen

Udgivet af Forlaget DreamLitt | www.dreamlitt.com

Alle rettigheder forbeholdes. Fotografisk, mekanisk eller anden gengivelse af denne bog eller dele heraf er kun tilladt med forfatterens skriftlige tilladelse ifølge gældende dansk lov om ophavsret.

Smagen af himmel

Kim Hyttel

DreamLitt

Dette er en læseprøve af *Smagen af himmel*

Ingen ville have kunnet forudse det efterfølgende kaos netop denne kuldske februar morgen, for den gjorde sig allermost bemærket ved sin gråtonede almindelighed.

Heller ikke manden på femte – ude på Vesterbro – anede uråd. Fra sin plads i lejlighedens eneste lænestol havde han i en lille time fulgt dagens tøvende komme. Set, hvordan rummets konturer – svøbt i morgens sivende lys – tyst trådte ud af mørket.

Manden var midt i 40'erne, og huden hang slapt ned over ansigtet. Men bag de halvt lukkede øjenlåg anedes en plirrende nervøs agtpågivenhed. Dem, der havde blik for den slags, ville beskrive ham som velklædt og måske endda bemærke, at han stod i skærende kontrast til lejlighedens i øvrigt lurvede trøsteløshed.

Hvis nogen på et tidspunkt havde forsøgt at skabe et hjem heroppe, var sporene for længst forsvundet. Ingen familie billeder, intet af den slags nips, småsager og souvenirs folk yndede at omgive sig med. Ingen afblegede minder fra stumpede sammenkomster. Ingen snapshots af forceret munterhed og forfrosne ferier. Ingen askebægre, lampeskærme og plastikgondoler. Ingen tilløb til forsøgsvis hygge, kun gråhed.

Der var rungende stille. Et par sneøde gader borte hørtes ekkoet af en mand, der bandende banede sig vej gennem den bidende frost. Rundt omkring kiggede forsagte lys frem i vinduerne. De første morgenduelige kæmpede sig allerede vej.

Manden sad længe uden at røre sig, der var endnu god tid. Så en sidste runde rundt i lejligheden for som i alle enkeltheder at indoptage rummet.

Ingen havde i evigheder ulejliget sig forbi med en klud. Et fedtet, tykt lag støv dækkede alt. Han havde kort overvejet at åbne et vindue, men

endte med et hvæs fra astmasprægen. Så løftede han forsigtigt lejligheds eneste billede ned i skødet foran sig: Et gammelt misfarvet farvefotografi af tre personer, i midten en lyshåret dreng med guitar flankeret af en pige og en dreng. Han studerede eftertænksomt bagsiden. Nogen havde for evigheder siden prentet med skolet skrårskrift: 'Sussi, Joakim og Nils'. Nedenunder var der tilføjet: 'Fure Sø 1990'. Bogstaverne dansede usikkert hen over papiret. Han genkendte med et overbærende smil sin håndskrift. Året efter havde Joakims mor solgt sommerhuset.

Han sad et øjeblik med billedet i hånden, tabt for tid og sted. Så hang han det med et stille suk tilbage på sømmet og tog et pertentligt sip fra en dåseøl. Et urs dæmpede timeslag trængte op fra lejligheden nedenunder. Lyset skrællede sig lag for lag gennem mørket. Et sidste blik i notaterne, så låste han sig forsigtigt ud på hovedtrappen. Et par minutter efter sank han ned på forsædet af BMW'en. Han tog en dyb indånding, før han gled ud i den tidlige morgentrafik.

Det var starten: Ubemærket og fuldstændigt fredsommeligt, hverdagsagtigt helt ud i det dræbende kedsommelige. Og så var det alligevel her, at begivenhederne tog en ny langt mere alvorlig drejning. Indtil da havde der været flere mulige udgange, men denne morgen formedes en ny ubønhørlig retning, der snart ville lede alle implicerede direkte ned mod afgrunden.

Lige nu var Bjarke Schrøder dog komfortabelt tilfreds. Han havde handlet med den rette blanding af omhu og aggressivitet. Problemet var mødt med den fornødne kompetence. Han havde endnu engang gennemskuet menneskene i al deres forkrøblede smålighed og vidst at handle derefter.

16.55 ugen efter

Så gik der en uge, kun en uge. Sidst på eftermiddagen var det sparsomme lys allerede aftagende, før det overhovedet havde nået at få magt over mørket.

Den tilfældige forbipasserende havde næppe opdaget den duknakkede skygge ved trappeopgangen til sektion C. Det var en midaldrende mand, der med dystert distraktion betragtede det frostklædte hospitalsområde. Et vidtforgrenet hospitalsbyggeri, der – i al sin monumentale forvirring – vidnede om årtiers forfejlede og underprioriterede håndtering af de psykisk syge i Danmark.

De store egetræer stod med nøgne udstrakte grene i parkanlægget som fremmede væsner i stum forundring.

Han befandt sig ofte på netop dette sted, kiggende ud på netop denne parkeringsplads. Han så ikke længere bilerne, husene eller menneskene. Tankerne drev rundt i helt andre egne. Steder han af dunkel vane vendte tilbage til, igen og igen.

En svimlende kæde af tilfældigheder syntes at have ført ham frem til netop her. En tanke, der med regelmæssige mellemrum sendte ham ned til dette trøstesløse udkigspunkt, hvor han i en smøgs tid gennemgik skuffelsens hovedposter. Et langt dybt hvæs før han skoddede cigaretten med hælen på trappestenen. Han sendte et sidste mørkt blik ud over hospitalets øde.

Ansigtet var groft, med furet pande, høje kindben og dybtliggende øjne. Han var af middelhøjde, kraftigt bygget med lille ansats til topmave og klædt i hospitalets obligatoriske hvide uniform. Der var noget klodset over hans bevægelser, som om han trodsigt insisterede på sin egen uformelighed.

Først længe efter sin fars død havde han fattet, at alt – i netop det øjeblik – var forandret. Som når man rundede et hushjørne og pludseligt trådte ud i den isnende vind.

Hvorfor dukkede den historie op nu? Den verden var for længst taget af borte. Han rystede irriteret på hovedet. Så gik det – med hoveddøren smækkende bag sig – i fjedrende spring op ad den mørke trappe til tredje. Skønt tæt på 50 var han ved sin manddoms fulde kraft.

I tiden efter var han begyndt at hænge ud med nogle af drengene fra de yngre klasser: Halle, Berner og Leo. En aften havde de slæbt ham med ned til Troels. Troels boede ude i forældrenes garage med egen indgang. En pige havde siddet og trykket sig i den slidte sofa. Han huskede ikke længere, hvad han havde lirt af, men hun havde leet med en lys, fnisende stemme. Det kunne have været en helt anden historie, men nu endte han altså alene hjemme hos Birte. Der var ikke så meget at sige, dagen efter holdt de hånd.

Ærgrelsen kiggede indimellem ind fra mørket. Var det tilfældighederens ubestemmelige spil eller måske noget helt andet? Noget, der havde boet inde i ham lige fra begyndelsen. Noget, der kiggede ud på verden med alt for trætte øjne. Noget, der alt for tidligt havde set alt for meget og gennemskuet, mere end godt var.

Et sidste resigneret suk så gik han igennem svingdøren til afdeling 4.

17.01

Tusindvis af mennesker tumlede lige nu rundt i vintermørket på Rådhuspladsen og de tilstødende gader. Et forvirrende sammensurium af kvinder, mænd og børn i alle demografiske afskygninger søgte småløbende ud til forstæderne for – i et par febrilske timer – at blive

ført sammen med deres udmattede familier. Der ville de lige akkurat kunne nå – i spredt forvirring – at indtage de præfabrikerede måltider, lynvaske tøjet, børste tænderne, forsigtigt klappe børnene i håret for til sidst punktvis at blive opdateret i de sidste katastrofer af TV-avisen. Derefter ville de nødtørftigt skulle forberede sig på næste dags hektiske komme for så til sidst at kaste sig udmattede i sengene indledende den sidste desperate jagt på nogle få timers uforstyrret REM søvn.

Folkemængdens sammenbidte energi syntes at forplante sig fra fortovene og gennem de tykke mure helt ind til Dagbladets blegt fattede medarbejderstab. Alt var med andre ord, som det plejede, journalister og fotografer stormede hæsblæsende til og fra i broget virvar.

På den måde lignede Dagbladet enhver anden større avis. Men Dagbladet mente nok – de ydre lighedspunkter til trods – at have sin egen historie at tage vare på. En avis rundet af velstående frisindede bønder og det intellektuelle byborgerskab sidst i forrige århundrede. En avis med ærværdige traditioner som frisindets fremmeste forpost og det moderne nybruds modige talerør. Et lystårn i medielandskabet og en af velfærdssamfundets historiske støttepiller.

Store forfattere og ledende kulturpersoner defilerede dagligt forbi på disse gange, ligesom politikere og topfolk fra erhvervslivet jævnlige kom i audiens. Men man kunne kun leve på renomméet en tid, og Dagbladet havde – som så mange andre aviser – gradvist måtte justere ind efter en ny og noget mere prosaisk dagsorden. De var ikke længere suveræne konger. Den lavere ordens æterbårne og digitale medier trængte sig på.

Det satte sig sine spor. Marketingsfolkene rykkede år for år længere og længere ind i redaktionslokalerne. Dagbladet måtte tilpasse sig sit segment, som det hed sig: Den akademiske middelklasse og dem, der gerne ville tilhøre samme. Men man forsøgte også at bejle til andre af storbyens rastløse grupperinger. Dem de såkaldte livsstilsekspertter kald-

te „den kreative klasse.“ En gruppe, der havde indtaget citys mondæne cafeer og restauranter, hvor de højtrøstet delagtiggjorde de omkringsiddende i de udsøgte detaljer fra deres fremragende liv.

Janni Bille var landet herinde, direkte fra Journalisthøjskolen. Hvilket blev noteret som en bemærkelsesværdig præstation. De fleste blev henvist til den kedsommelige rute forbi diverse snorkende lokalredaktioner, før de blev skønnet værdige til en plads under de sakrosante hvælvinger. Kenderne havde vurderet hende til en stor fremtid i branchen. En branche hvor fremtiden vel at mærke fortonede sig i det uvisse. Hendes store gennembrud lod dog vente på sig, hvilket nok skyldtes et sammentræf af mange omstændigheder, men måske allermost en dagligdag med ringe til ingen mulighed for fordybelse.

Janni betegnede sig selv som idealist, helt på linje med Dagbladets ofte proklamerede ædle intentioner. Hun ville trods alt verden det allerbedste dog uden helt konkret at have gjort sig klart, hvad det bedste så egentligt var. Igen perfekt matchende Dagbladets diffust bedrevidende progressivitet. Men for dog at markere en grænse havde Janni klistret en „no future“ sticker på skrivebordslampen i et forsøg på at lægge afstand til den allermost omklamrende jovialitet.

Drømme, der gik udover Dagbladets velkendte ramme, var ikke velseste. Korpsånd indgik som et fast indslag i chefredaktør Svendrupskåltaler. Den gennemsyrede alt på avisen – fra gulv til loft – inklusiv de skramlede møbler og falmede gardiner. Havde man planer, der ikke inkluderede avisen, holdt man klogeligt kæft. Det gjorde Janni så.

Men i sin skuffe – godt gemt under rodet – havde hun printet af annoncen fra Craigs-list New York. Det var en lejlighed, der lå lige i overkanten af hendes budget, men til gengæld lige ned til Washington

Square og dermed lige midt i festen. Hun fandt nok en, der ville leje et værelse.

Den excentriske dame havde haft meget svært ved at forstå, hvad en dansker ville i New York. Men et halvt års forudbetalt husleje hjalp hende over det problem. Janni havde lyst til at tage annoncen frem endnu engang, men Jan kredsede omkring hendes bord som et møl omkring lyset. Jo mindre han vidste, jo bedre.

17.05

København tændte sine lys. Den knivskarpe kulde strøg gennem gader og stræder på vinger af is, dækkede bænke, biler og tage med papirtynd rim.

Afdeling 4 var nået frem til aftenmedicinen, patienterne ventede utålmodigt nede på gangen. Bent på stue 7 travede rastløst frem og tilbage, mens han skævede op mod vagtstuen. Han havde allerede været nede og spørge og spejdede nu ængsteligt efter Jonsen.

Jonsen rystede overbærende på hovedet: Bent måtte vente lidt endnu. Meget var nået, hvis man forstod, at de var vanedyr. En verden styret af stuegange, medicinrunder og spisetider. Alt i alt et enkelt liv. Han skævede over på Lars, endnu ikke færdig med medicinen, altid sent ude. Manden sad for meget på den flade og spildte tid på bøger, ingen fornuftige mennesker burde beskæftige sig med. Det halvlange fedtede hår, uglejede skæg og den blegfede krop talte deres tydelige sprog: Ikke noget der lignede fremdrift, og i øvrigt heller ingen kvinder.

Det handlede om at undgå besværligheder, få tingene til at køre uden ophævelser og den lige vej frem. Forblive i den samme kværnende rutine – vanens dulmende mantra – så undgik man problemerne.

Men Lars slæbte sig i halv kadence gennem tilværelsen. Han forventede åbenbart, at der blev taget særligt hensyn til netop ham, blot fordi han havde bæret verden med sit fremmøde. Men det nyttede ikke at sige noget, for så bredte der sig straks en tung dyne af selvmedlidenhed, så hellere vente.

Jonsen fandt sig selv endnu engang stirrende ud i mørket. En ræv luntede i ensom majestæt hen over plænen. Vintervinden hvislede koldt gennem vinduessprækken. Termometret kravlede ned mod minus 7. Så smækkede Lars medicinskabet tungt i, omsider.

Verden var ikke, som den kunne have været, men Jonsen havde fået det bedste ud af situationen. Lidt her og lidt der, hvem tjekkede Nils' medicinglas, og hvem gad i øvrigt høre på ham?

Det var faktisk blevet helt OK, specielt her på det sidste. Han havde luret det med det samme: Dyre manerer og manicurerede negle. Forretningsmand? Måske, men så i gråzonen. Bare der blev hostet op, havde han ingen kommentarer.

De mødtes en gang om måneden på en lille beverding ude i Valby. Der blev heldigvis ikke spildt tid på omsvøb. Manden efterspurgte visse diskrete informationer om Nils Holt. Nils! Af alle denne verdens tragiske tosser. Han skulle være så velkommen. Hvad talte Nils om, hvilke interesser havde han, hvilke talenter viste han? Den slags detaljer ingen – med streg under ingen – gad bekymre sig om.

Jonsen havde ikke meget at gøre godt med, det gardin var for længst trukket ned, helt ned. Nils sov og spiste som et dyr i bur, ikke andet. Det havde været nødvendigt at gejle historien pænt op for at få lokket manden til læderet.

Til sidst kom det så: Hvad med Nils' journal? Hmmm, journalerne var jo overlæge Hasselbjergs domæne og låst inde. Kun hertugen selv kom i nærheden af dem. Men manden havde presset på, og til sidst

fandt de en pris. Det kom til at koste, men manden gøede ikke, hvilket kun kunne betyde, at Jonsen havde sat prisen for lavt. Alt for lavt!

17.11

Janni kunne se Svendrup. Han sad bag glasruden og bed i sin evindelige blyant. Rygeforbuddet havde ramt ham hårdt. Til sidst stak han distræt en cigaret i munden, hvorefter han – med et resigneret blik hen over den fedtede læsebrille – lirkede den tilbage i pakken. Moderne tider.

Svendrup gik prustende – på slæbende fødder – gennem livet. Mave hang slapt ud over buksekanten, og håret var tyndt og uklippet. Et lysende eksempel på hvad skiftende arbejdstider, tilfældige spisevaner, for lidt motion, for meget alkohol og for mange smøger kunne udrette.

Svendrup levede med andre ord op til de mest klicheyfildte forestillinger om en avisredaktør. Så kunne man diskutere, hvordan han – helt ned i mindste detalje – kunne ramme skabelonen så præcist. Selv bedyrede han ihærdigt, at han hverken skelede til spejlet, eller hvad andre mente. Men nogle gange arbejdede tingene bag om ryggen, og nogle gange tog man helt uforvarende folks mest banale forventninger på sig.

Svendrup kunne godt lide Janni, hun var et frisk pust.

„Vi har brug for ungdom. Unge, der appellerer til unge. Ellers mister vi fremtiden.“

Men Janni havde som sagt helt andre planer. De var hendes måde at holde afstand til den kvalmende træthed, der lå på lur i stilstanden. Hun kendte kun alt for godt hver følelse i resignationen. Derfor blev planerne så absolut nødvendige. Det var der, hun holdt fast, når hun mærkede det kolde sugende træk fra mørket.

Janni så temmelig uimodståelig ud med det korte blonderede hår og forføriske glimt i de grønbrune øjne. De høje kindben, den spinkle hage, de perfekt formede læber og de flot svungne øjenbryn gjorde hende nærmest klassisk smuk. Hvis man altså så bort fra den lille insisterende opstoppnæse, den havde så til gengæld sit helt eget publikum.

Janni var – på en god dag – langt fra blind for egne attraktioner, men hun lod sig ikke narre. Dertil stod fotografierne fra hendes mors ungdom for skarpt i erindringen. Fotografier hvor moren – på foruroligende mange måder – lignede den kvinde, Janni mødte i garderobespejlet. Hun kunne med andre ord ikke regne sig fri af skærene.

„Hallo?“

Det var Jan med sit allermest smørrede grin.

„På udkig efter den gamle?“

Janni mærkede irritationen stramme overlæben. Jan ville meget gerne vise sig vældig godt informeret.

„Er det ikke nemmere, hvis du bare spytter ud.“

„Er du slet ikke nysgerrig?“

„Prøv lige at forestille dig en, der er fuldkommen ligeglad.“

Grinet hang stadig lige midt i Jans fjogede fjæs.

Janni ville gerne høre Svendrups mening om New York, men hun kunne kun nærme sig med allerstørste forsigtighed, for pitchet var endnu ikke helt på plads. Men da hun omsider fangede hans blik, vinkede hun alligevel ivrigt til ham. Med et vift fra den afbidte blyant bød Svendrup hende ind i det allerhelligste.

Jan nikkede medvidende.

Det handlede egentligt ikke så meget om, hvad Svendrup mente, men hun følte det, som om hun absolut måtte spørge om lov. I sig selv grænseløst belastende, og endnu mere fordi hun – skønt pinligt bevidst om problemet – alligevel ville høre hans mening og have lov.

Hun befandt sig med andre ord midt ude i ambivalensens strømsøer. Ingen skulle dog vide noget om det emne og allermindst Jan. Hun havde faktisk taget sig selv i at være vred på Svendrup. Det var lykkedes hende at gøre ham ansvarlig for sit dilemma. Hun måtte så nødtvungent erkende, at det ikke havde noget som helst med ham at gøre. Det trak i stedet næring fra hele det følelsesmæssige morads, hun havde arkiveret under etiketten 'far'.

Når hun nåede så langt i ræsonnementet, trak hun som regel stikket ud, for stort og besværligt i hvert fald lige nu. På et tidspunkt måtte hun vel ned og se på skidtet, men den slags processer tilhørte en fjern fremtid i det midaldrende.

17.31

Travlhed var blevet verdens orden. Ikke noget, der kunne – eller skulle – stilles spørgsmål ved. Alle måtte rette ind. Havde man travlt, var man i gang med noget, og var man i gang med noget, var man noget. Hver morgen marcherede folk i titusindvis stålsat mod kontoret: „Til arbejdet liv eller død!“

Men ikke på afdeling 4. Der blev travlhed betragtet som et fremmedlegeme. Tiden bestod her af den uforanderlige gentagelse af det samme. Den skulle ikke bringe nyt, tværtimod. Den skulle føre tilbage til udgangspunktet – hver dag – uden udsving. Roligt, helt ud på den anden side af det monotone. Det hændelsesløse var det foretrukne. Det perfekte forløb var intet forløb. Den anbefalede tilstand var stilstand.

Så meget desto voldsommere virkede det derfor også, da en høj skarp lyd skar igennem den tunge stilhed. Lars spidsede øjeblikkeligt øre. Ole

Theiss kørte åbenbart helt op nu. Men noget andet uidentificerbart hørtes også. Dog ingen grund til at halse af sted, det skabte bare mere uro.

Jonsen satte sig langsomt i bevægelse. Lars havde besluttet sig for, at Jonsens forudsigelighed var praktisk. Og han skulle i øvrigt være velkommen til at mase sig foran, så kunne Lars uforstyrret læne sig tilbage med bogen fra inderlommen.

Den lange gang – der udgjorde afdeling 4 – var holdt i en kvalm lysegrøn. Det sygelige skær fremhævedes af et gustent neonlys. Væggene var til overflod udsmykket med falmede Van Gogh reproduktioner. Muligvis et ondsindet forsøg på at skubbe de indlagte det sidste stykke ud i psykosens alleryderste flimrende lag. Den ironi var dog spildt på Jonsen.

Det så ud, som Nils havde hidset Ole Theiss op. Han hoppede nervøst frem og tilbage foran Nils' dør, business as usual. Jonsen svingede hjemmevant – med medicinbakken forrest – ind gennem døren. Nils stod ovre i det modsatte hjørne med ryggen til. Jonsen trak uvilkårligt på skulderen. Der var hverken hoved eller hale på det menneske: Lang og leddeløs med en lille malplaceret topmave og på toppen det lange slaskede hår. Der var noget underligt ubestemmeligt over hans holdning, som Nils stod der med hænderne dybt begravet i bukselommerne.

Men netop som Jonsen ville stille bakken fra sig, vendte han sig om mod ham med vildt opspilede øjne. Jonsen ønskede først ikke at lade sig mærke med noget, men fik så i selvsamme sekund øje på stolen omme bag døren. Det ene ben var brækket af.

Så ramte første slag. Bakken faldt larmende på gulvet, pillerne trillede ud mod alle verdenshjørner. Han mærkede underligt nok ikke, hvor stolebenet havde ramt, men var langt mere optaget af pillerne, der trillede og trillede og trillede. Benene sank slattent sammen under ham.

Han kiggede forbløffet op på Nils' højt hævede hånd, knoerne lyste helt hvidt. Var der blod på det stoleben?

Anden gang slog Nils for alvor igennem. Han ramte med en underlig kvasende lyd. Så blev alt sort. Jonsen faldt ned gennem mørket. Ansigter og lyde fór flaksende forbi. Nu forstod han pludselig, hvorfor far var dukket op i dag.

„Er der sket en fejl?“

„Nej, rolig nu. Det er sådan her, det er, ingen grund til at være bange. Det går helt af sig selv. Det handler bare om at give slip. Giv slip, min dreng.“

Jonsen ville have sagt noget, men der kom ingen ord. Så slog han nakken hårdt ned i gulvet med et uhyggeligt brækkende knæk. Men han var for længst død.

Død, et underligt definitivt ord, et ord det ikke gav mening at gradbøje. Man kunne ikke være mere eller mindre død, der var kun en måde. Den overgik til gengæld alt i radikalitet. Døden var kompromisløs, den var ekstrem, den var endestationen, hvor alle måtte stå af, efterladende al bagage bag sig. Den var slutningen. Punktum. Ikke mere at sige, ikke mere at gøre, ikke mere snak og planløs pludren.

I forhold til hvor meget døden fyldte i menneskets verden, forekom det temmelig bemærkelsesværdigt, hvor lidt mennesker egentligt vidste om fænomenet. Og temmelig bemærkelsesværdigt, hvor svært det var at komme overens med den. Den mest almindelige strategi var at lade, som om den ikke eksisterede. Overse den simpelthen, tale så lidt om den som overhovedet muligt og i det hele taget undgå den i videst muligt omfang.

Videnskaben mente at vide, at døden var altings ende, og enhver forestilling om noget som helst andet blev betegnet som naiv på kanten

til det strafbare. Selv kirken rystede på hånden, når der skulle udskrives garantibevis på det evige liv. I sidste instans var hver enkelt overladt til sine helt egne private forestillinger.

Hvorhen styrede Jonsen, hvis han altså styrede noget sted hen? Hvad ventede der ham på den anden side, hvis der altså ventede noget? Alt det kunne der kun gisnes om, og den enes mening kunne være lige så god som den andens. Men hans rolle var i hvert fald definitivt udspillet i denne del af verden. Alt hvad han indtil for få sekunder siden havde fundet så afgørende, var nu for altid glemt. Det var ovre, intet mere at håbe på, intet mere at vente på. Han lå smidt midt på gulvet på en underlig sjusket måde.

Jonsen havde langt fra været klar og langt fra været afklaret. Hele hans stort anlagte projekt – der skulle give ham den endelige kompensation for de møjsommeligt bogførte tab – blev mast for enden af et stoleben. Så banalt og så uprætenttøst. Da døden kom, måtte han på stedet nedlægge samtlige presserende forehavender og anmassende fordringer. De var – når alt kom til alt – helt uden betydning.

Jonsen havde aldrig i levende live
Gjort sig mange tanker om døden
Bortset fra altså det første møde med den
Fars død
Men det var også nok
Den dag forstod han det med det samme
Døden var ikke til at forhandle med
Sekundet efter at hjertet holdt op med at slå
Satte forrådnelsen ind
Det havde han mærket i samme sekund

Han havde holdt farens hånd
Øjeblikkeligt
Døden var et stort gabende hul
Et sugende mørke af intet
Det var så lige der han tog grueligt fejl
Helt og aldeles
Og i alle måder
Helt ekstraordinært fejl
Ikke at det var en tanke han nåede at tænke
Eller at der var andre der gad holde ham oppe på det
Ikke at der var nogen der muntert sneg sig op på ham
Med et jovialt klask på skulderen
Men ikke desto mindre havde han taget fuldstændig fejl
Det første der overraskede var
Hvor legende let man slap verdens betydningsfuldhed
Nærmest som at tage en trøje af
Så stilfærdigt var det
Han havde ikke forestillet sig det sådan
Men han havde nu heller ikke forestillet sig noget
Først havde der været helt stille
Faktisk meget mere end stille
Så havde et utroligt klart lys landet
På en meget ubestemmelig måde
Som om det tyst havde rakt ud efter ham
Et lys der rummede farver han aldrig før havde set
Hvis nogen på forhånd havde beskrevet det sceneri for ham
Hvis nogen i det hele taget havde beskrevet at der var et sceneri
Ville han hånligt have affærdiget dem
Men det var allerede flere minutter siden

Og dermed håbløst fortid
Alle de falske toner
Alle de skingert skærende mislyde
Var på uforklarlig vis pillet ud af klaviaturet
Indtil nu havde de givet deres jamrende besyv med i alt
Men nu var de på pludselig og mystisk vis pist væk
Det opdagede han nu
Men altså først efter borte havde taget dem
Indtil da havde han troet
At de var en fast og helt uundværlig del af musikken
Til sidst var han trådt tøvende ind i lyset
Overvældet på kanten til skræmt
Der var stille
Meget stille
Mere stille end han havde oplevet stille før
Og kæmpestort
Det rakte ud over enhver menneskelig forestilling
Om dimensionen af større end kæmpestort
Mest overraskende af alt
Alle ventede på ham
Mor
Far
Hele slægten
Hele den gigantiske sammenhæng
Der havde bragt ham ind i livet
Det var mange
Mange flere end han nogensinde havde anet
Han havde mærket en underlig forlegenhed
Skønt det nok ikke var det rigtige ord

Men det var svært
For ikke at sige umuligt
At beskrive noget man aldrig før havde mødt
Og aldrig havde forestillet sig eksistensen af
Han havde aldrig været glad for tilløb til højtidelighed
Når skoleinspektøren talte ved morgensamlingen
Når præsten prædikede til konfirmationsforberedelsen
Han hadede når folk lagde sig op i det høje leje
Det var falsk
Uærligt
De ville stille sig an
Gøre sig til
Gøre sig bedre
Bedre end ham
Men højtidelig var nok heller ikke det rigtige ord
Det her var ikke hvor noget skulle skjules
Og andet på kunstig vis fremhæves
Hvor noget ikke tålte dagens lys
Og derfor skulle gemmes godt oppe under præstekjolen
Det her var anderledes
I hvert fald anderledes i forhold til alt andet
Jonsen havde mødt
Han følte sig afsløret
Det var det
De allerinderste hemmelige tanker og motiver
Var jo synlige for alle her
Underligt at være nøgen på den måde
Men der var ingen der lo
Det var jo sådan

Det var for alle
På en eller anden uforklarlig måde
Forstod han det hele nu
Det var ikke døden
Der var søvnen
Det var livet
Han var blevet vækket
Døden var det der omsluttede livet
Døden var det
Der var ved livets begyndelse
Og ved livets afslutning
Døden var i virkeligheden ikke afslutningen
Den var sjælens liv
Uden for livet
Det kunne man godt kalde
En ahaoplevelse der vaskede sig
Men igen
Det var så selvfølgelig
At det var ligegyldigt
Det var ikke døden
Der var gåden
Det var livet
Det forstod Jonsen nu
Men nu var han jo også død